

vica, priča dejstvo, da niso poskrbeli niti skupnega zakona, ki bi doletel razmerje med obema polovicama. Ogrski državni zbor je formuliral svoj zakon, dočim je avstrijski državni zbor kasneje sprejel sklopi, ki onim ogrskega zakona nasprotujejo. Avstrijski zakon govori le o stvarih, ki naj se od časa do časa urejajo po obojestransko dogovorjenih načelih: ogrski pa pravi, da si za slučaj, da ne bi prišlo do sporazuma, Ogrska pridržuje pravico samostojnega odločanja! In ogrske vlade se dosledno in brezizgovorno drže tega določila. Izdajajo odredbe, ki nasprotujejo določbam pogodbe. Sedaj zahtevajo Mađari izpremembo obrambnega sistema v smeri samostojne mađarske vojske, dočim bi se moralo to na podlagi pogodbe zgoditi le po obojestranskem dogovoru. Prispevek avstrijske polovice pa naj bi se še — povišal! Po skupnem proračunu za leto 1914—1915 iznaša skupna potreba Ogrska s prepuščanjem dohodkov na carini 12.800.000 K, s prispevkom (kvoto 364%) pa 171.501.366 K, skupno 184.301.366 K, torej manj nego 32% kolikor bi morala prispevati po številnem razmerju prebivalstva v obeh polovicah monarhije. Ogrje ne prispevajo niti 32 odstotkov. Število njihovega prebivalstva pa iznaša nad 42! Po razmerju prebivalstva bi morala Ogrska prispevati 51 milijonov, torej pri vojni stroški 1 milijardo več! — Kaj vidimo torej? Vnanja politika ima tendenco družbeno koncentracije — z nemško državo. Zakaj? Ker naj to podkrepiti moč mađarstva na Ogrskem! No, tja ni vnanja politika, ki si v kričnem nasprotju, ali cilj ima je isti: obe sta protislovenski! In ta skrupnost v obeh politikah naj bi se sedaj še poglobila s tem, da se izloči Galicija, s čimer naj bi začetstvo nemške pridobilo večino v skupnih zastopih. Pravice večine naj bi se pristigle, brezbena pa naj bi se reči posvečala! Kako naj pride potem ob taki notranji in vnanji politiki do pomirjenja narodov — do povojne rešitve narodnostnega problema?

O Engelbertu Pernstorferju, nedavno umrlem podpredsedniku poslanske zbornice in prvaku nemške socialne demokracije v Avstriji, beleži v zagrebških »Novinah« nekaj časa gosposke zbornice nekaj spominov, ki so tem pomembnejši, ker je ta list glasilo mlajše katoliške generacije, mod katere kulturni naziranjem in onim pokojnega Pernstorferja zija nepremostljiv prepad. Pred 30 leti — pripoveduje dotični poslanec — je bil Pernstorfer ena najmarkantnejših oseb poslanske zbornice. Posebno v mladih letih je govoril tako stvarno in govornično, da ga je poslušala vsa zbornica. Poprej bolj nemški nacionalist, kasneje bolj socialen demokrat se je vedno zavzemal za upravičene interese Nemcev in pa za potrebe nižjih razredov prebivalstva brez razlike narodnosti. To je pokazal posebno o neki priliki z ozirom na hrvaški narod v Istri. Bilo je to tedaj, ko je šlo za ustanovitev hrvaške gimnazije v Pazinu in slovenske v Celju. Pod vtišom teh vprašanj je bila nekaj časa vsa zbornica. Poročevalec v proračunskem odseku za srednje šole je bil tedaj poznejši ministrijski predsed, grof Stürgkh. Bil je nasprotni vladnim predlogom za ustanovitev teh šol. Jaz sem se prizadeval, da bi pridobil večino za gimnazijo v Pazinu. Med drugim sem priporočil stvar tudi članu nemškega večinstva baronu Schweglu. Ta je bil proti Pazinu, bil bi pa — kakor je rekel — za Volosko. Priznal je tudi, da Italijani tako žele. Nato sem zainteresiral za stvar sedaj pokojnega Pernstorferja. Ta mi je odgovoril: »Ni treba me nagovarjati, da bi glasoval za postavko glede hrvaške gimnazije v Pazinu. Vem, da so Hrvatje v Istri tlačeni, zanižani, siromašni. Za take se zavzemam jaz vsikdar in povsod, pa se zavzeman tudi v tem slučaju in bom glasoval za postavko. Videl sem, da so socialni demokrati Pernstorferjeve vrste in druge narodnosti pravilneji in plemeniteji, nego li razni grofi in baroni te iste narodnosti.« — Ta sodba o pokojnem Pernstorferju se popolnoma krči s sodbo, ki smo jo mi izrekli te dni o politikah. Naj je bilo že njegovo kulturno naziranje tako ali tako, vsekakor je bil plemenit — poštenjak.

Beğunci pozor!

»Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja« na Dunaju I. Bankgasse 2, poroča:

Novi begunski zakon je dobil najhujšo sankcijo dne 31. decembra 1917 ter je razglašen v državnem zakoniku št. 15 z dne 11. t. m. Navajanje tega zakona v prošnji in pritožbah se mora torej glasiti: »po zakonu z dne 31. decembra 1917 drž. zak. št. 15.«

Poleg znanih splošnih določil opozarjamo begunce na naslednje posebnosti: § 2 določa v 3 odstavku, da morajo begunci sicer meniti svoje bivališče, toda, begunsko področje jim morajo odvzeti v novem bivališču le tedaj, ako se pokažejo zato posebno važni razlogi (zwingende Gründe).

Posebno važen je § 6, da tice beguncem podpora po 2 kroni na dan že od 21. julija 1917 naprej. Le tedaj, ako se begunci oglase za podporo 3 mesece po razglasitvi novega zakona, torej sele po 1. aprilu t. l., jim bo šteta podpora od dneva priglavitve. Po dosedajni praksi pa so nakazovali podporo po veliki večini šele od dneva priglavitve in niso hoteli o dnevu 21. julija nič slišati. Novi begunski zakon je torej prinesel popolno jasnost v tem spornem oziru. Na tisoče je beguncev, ki so odhodovali za veliko dni in tudi mesecev. Vsi ti begunci naj se torej oglase pri oni oblasti, ki jim zdaj nakazuje begunsko

podporo, ter sklicujejo se na 1. odstavek § 6 zahtevajo doplačilo za ves čas od 21. julija 1917 do onega dne, ko jim je bila podpora nakazana in izplačana. Prosimo pa, naj nas begunci ne zalagajo s prošnjami, da bi mi zanje posredovali. Dobivamo namreč veliko preveč prošnji za posredovanje, kar bi morali begunci sami opraviti pri okrajnem glavarstvu svojega sedanjega bivališča.

Po § 6, odstavek 2, morajo postranski dohodki begunca zmanjšati begunsko podporo le tedaj in v kolikor presegaajo znesek 2 kron na osebo in dan. V takem slučaju se odšteje od podpore 2 kron polovica tistega zneska, ki presega 2 kroni. N. pr.: Pri postranskem dohodku 3 kron se odšteje od begunske podpore 50 vinarjev, tak begunec dobiva torej K 1'50 na dan. Pri dohodku 4 kron se odšteje polovica večjega dohodka dveh kron, podpora znaša torej 1 krono. Pri dohodku K 4'50 znaša podpora 75 vinarjev, pri 5 kronah podpora 50 vinarjev, pri dohodku K 5'90 je podpora še vedno 5 vinarjev in šele pri 6 kronah dohodka odpade pravica do podpore.

V postranske dohodke, ki bi se na gornji način upoštevali pri odmerjanju begunske podpore, se pa ne smejo šteti naslednji dohodki: doklade ranjenecov, dočade, na hrabrostne svetilne, vojno oskvalne pristojbine gažistom brez činovnega razreda, navadnih vojakom ali njih dedicem, morebitne milošine imenovanim osebam, pristojbine rodbinam častniških ali vojaških uradniških aspirantov, enako ne vzdrževalni prispevki po zakonu 27. julija 1917 drž. zak. št. 313 ali po analognih predpisih kakor tudi na podlagi cesarske naredbe z dne 12. junija 1915 drž. zak. št. 161. — Beginci naj torej pazijo, da jim oblasti ne upoštevajo pri odmerji begunske podpore gori označenih dohodkov. Posledično važna je, da morajo begunci doživati v polnem obsegu begunsko kakor tudi takozvano vojaško podporo.

§ 7. določa, da se begunška podpora v nehenem slučaju ne vrača.

§ 8. določa, da imajo nepremožni begunci pravico do proste vožnje zase in za svojo priljago (ali boljše, za vse, kar vzame s seboj — v izvirniku: ihre Fahrnisse), kakor tudi za prehrano med vožnjo. Enako morajo skrbeti oblasti za prehrano živine, ki jo begunci vzamejo s seboj. V zakonu ni nikjer določeno izrečeno, da bi imeli begunci pravico do povrnitve že prej izplačanih stroškov takrat, ko so bežali iz domovine. Res je pa tudi, da v zakonu tako povračila ni zanižano. Vseled tega bo treba poskusiti, ali bi se ne dala doseči povrnitev poprejšnjih stroškov.

Zelo važen je § 9 ki zagotavlja veliko tisočim našim beguncem naknadno izplačilo begunske podpore do najvišjega zneska 500 K na osebo. Do te podpore imajo pravico po novem besedilu § 9 le tisti begunci, ki žive ali so živeli več nego 3 mesece v taktirnem ali sedanjem vojnem ozemlju, ali pa v takih krajih, ki so bili izločeni za pravico do begunske podpore, n. pr. nekaj časa Dunaj in razna večja mesta. To velja torej za vse tiste begunce, ki živijo ali so nekaj časa živeli kjerkoli na Primorskem, Kranjskem, Koroskem, Tirolskem, Solnograškem in južnem Štajerskem. Za begunce južno od Drave velja ta pravica le do 1. junija 1916, kajti z naredbo notranjega ministrstva od 24. majnika 1916, št. 22630, so bili tudi ti begunci v širšem vojnem ozemlju sprejeti v begunsko skrbstvo. Od tistega dne naprej so mogli torej dobiti redno begunsko podporo, zato zdaj nimajo pravice do izredne naknadne podpore za dobo po 1. juniju 1916. — Beginci naj torej sami natančno preračunajo dneve od bega do tistega časa, ko so prejeli prvo redno podporo. Kolikor nastitjejo dni, toliko kron naknadne podpore naj prosijo za vsako osebo na okrajnem glavarstvu sedanjega bivališča. Važna za begunce je določba, da morajo zahtevati to naknadno izplačilo v teku 3 mesecev po razglasitvi begunskega zakona, torej najdalje do 31. marca t. l. Ali ker begunci zelo radi nalagajo našemu osrednjemu odboru take prošnje, izjavljajo, da bi morali imeti v našem uradni precejšnje število uradnikov, ki bi zanjali tako delo za mnoge naše begunce, ki tega nočejo ali ne znajo opraviti sami. Naš odbor bo posredoval za begunce le tedaj, ako bo kak pritožba v zadnji instanci, to je na notranjem ministrstvu. — Proti odločbam okrajnega glavarstva gre pritožba na deželno vlado, in končno na notranje ministrstvo.

To so glavne določbe novega begunskega zakona, ki morajo naše begunce prav posebno zanimati. Naj se torej vsak begunec sam pobriga za svojo pravico.

Aprovinacijske stvari. CENE PETROLEJA.

Naznanja se, da ostane cena petroleja neizpremenjena, t. j., 48 vin. za liter. — Ravno tako ostanejo neizpremenjene cene za prodajo od debelega na drobno. Prodajalcem na drobno, ki so plačali na davno navadno ceno, povrnejo razliko trgovci na debelo.

Domače vesti.

K potnim dovoljenjem. Dodatno k našim člankom o potnih dovoljenjih se priporočila, da beguncem ni neobhodno potrebno prilagati k prošnjam županijskih potrdil, da je njihova vrnitev potrebna. Le kdor ima tako potrdilo pri rokah, je lahko priloži. Opozarja se tudi, da vojaški prehodni listi, glaseči se za potovanje domov in nazaj, nikogar ne vežejo, da se mora vrniti. To dela vojaška oblast iz previdnosti, če bi kdo ne imel za prebivanje urejenega doma ali bi se iz kakakega drugega vzroka moral vrniti, da mu ni

treba na novo vlagati prošnje za vrnitev v begunstvo. Sploh veljajo prehodni listi le za potovanje. Za stalno naselitev v kakem kraju ni treba nikakega posebnega dovoljenja. — Izjema je le Trst, Pula, Reka, v zadnjem času tudi Gorica.

Odbor ČM podružnice za okrožje Sv. Vit bo imel nocoj ob 8 zvečer v prostori družstvene gostilne svojo prvo sejo, da se konstituira. Odborniki so naprošeni, da pridejo polnoštevilno.

Organizacija oskrbnic vojniških sirot začne svoje poslovanje stoprav s februarjem, ker se bo prihodnji teden še vršilo razdeljevanje božičnih darov.

Mestna zastavljavnica. V torek, 22. t. m., se bodo prodajale na javni dražgocnosti raznih predhodnih števil.

Podružnica I. Trst Z. J. Z. vabi odbornike in zaupnike na izredno sejo, ki se bo vršila 22. t. l. v društvenih prostorih ulica G. Rinaldi Carlo 10, ob 7 in pol zvečer. Prosi se, da se odborniki in zaupniki polnoštevilno udeležijo.

Vzajemno društvo za zavarovanje gove živine v Škedenju vabi vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 27. januarja 1918, ob 3 pop. z navadnim dnevnim redom. Vabila posameznikom se ne pošiljajo. Udeležba priporočljiva zavarovalnicu. — Odbor.

Slovenci in misel narodnega ujedinjenja. Pod tem naslovom priobčujo »Primorske Novine« članek, v katerem pišejo lepo priznanje nam Slovincem. »Naj presojamo — piše — s katere-koli strani: moramo priznati, da so Slovinci, in to ne samo slovenska inteligencija, ampak tudi široki sloji slovenskega naroda veliko stvarneje in resneje pogodili misel našega narodnega ujedinjenja nego mi Hrvatje. Ne bomo preiskovali sedaj, kake so razlogi temu, ker bi nas to predaleč zavedlo, pa naj si tudi mi Hrvatje domisljamo, da je ta misel pri nas dozorela davno prej, nego v Sloveniji, in naj tudi smatramo, da smo mi veliko močnejši nje nosilci in prvoborniki.« — S posebnim priznanjem omenja naša št. list izjave 2283 slovenskih rudarjev, s katero se pridružujejo v polnem obsegu deklaraciji, zahtevajoči naše ujedinitve pod geslom: »Naj slovenski rod bo na lastni zemlji svoj gospod!« Tako da je slovenski delavec prvi pokazal, da je izpoznal veliko pomembnost jugoslovanske deklaracije in se porogal tistim teoretikom, ki so tolačili, da bi bila jugoslovanska država premla in prešibka, ker ve, da bo njegovo delo donosalo veliko večega uspeha njemu in njegovemu narodu, ko bosta on in njegov narod popolnoma svobodna. Slovenski delavec je to uvidel in je zato ostal socialist, ali obenem je postal tudi borilec za veliko misel našega narodnega ujedinjenja!

Padel je na laškem bojišču Pavel Grafenauer, edini sin slovenskega koroskega državnega poslanca Frana Grafenauerja. Težko prizadetemu koroskemu narodnemu prvoborniku naše najstarejše sožalje. — Ob tej priliki naj omenim samo nekaj, kar se more človeku, ki misli le kolikojak pametno, zdeti tako neverjetno, da je kaj takega mogoče edino le v Avstriji. Fran Grafenauer je bil že pred daljšimi leti zaradi neke denunciacije v pameščenem preiskovalnem zaporu. Izkazalo pa se je, da je bila denunciacija popolnoma neutemeljena, in Grafenauerja so izpustili. Par let nato je dobil Grafenauer zelo laskavo priznanje za svoje vepatriotično delovanje in sicer od c. in k. — vojnega ministrstva. Grafenauer je bil namreč tisti, ki je prvi javno opozoril pristojne čimtelje na dejstvo, da je avstrijska meja med Korosko in Italijo popolnoma nezavarovana, da imajo italijanske čete takorekoč redne vaje po avstrijskem ozemlju. Saj se je zgodilo, da n. pr. saksonski kralj, ki je imel svoj lov v Kanalski dolini (od Tebiža do Pontablja), ni mogel v svojem lovu dobiti skoraj nobene divjadi, ker so mu vsi postrelili laški alpinci, kateri so bili tako drzni, da so prišli do Ovrčje vasi in baje-celo prenočili tamkaj. Ljudstvo, ki ni poznalo laškega vojaštva, je smatralo Lahe za oddelke posadke iz naborjetske trdnjave. Če se ne motimo, je bil pozneje Grafenauer celo odklovan z zaslužnim križcem. Ko pa je izbruhnila vojna in so naši narodni nasprotniki kakor gladni volkovi po ovcah planili po Slovincih z najnevarnejše skovanimi ovčabani, tedaj je Grafenauer, kot edini slovenski koroski državni poslanec seveda moral kar čez noč postati od navdušenega avstrijskega domoljuba — velizadajalec, in vojaško sodišče mu je tudi prisodilo pet let ječe. Rešila ga je šele amnestija, a mandata, od katerega ima vsi pravico, mu še do danes niso priznali. Kakor zna, je Grafenauer po svojem poklicu ogrski minister. Umiljivo je, da je ona razsodba vojaškega sodišča popolnoma uničila tudi njegovo obrt. V tem pa je moral k vojakom tudi njegov edini sin, ki je sedaj padel na bojišču. Kakor je torej razvidno, je Grafenauer s svojo rodbino plačal drago, zelo drago svoj patriotizem, in za vse to preganjanje obsodba, ječa. — Grafenauer je eden tistih narodnih mučnikov, katerih imena ostanejo neizbrisno zapisana v trajni zgodovini jugoslovanstva.

Resnica iz črne dobe najhujšega trpljenja našega naroda prihaja počasi na dan. In resnica nam more priti tudi zadoščena. Zastaja na tem gre jugoslovanskiemu klubu, ki je znal prisliti vlado, da se je središčni odločila za navedbo preiskave na lico mesta o dogovilih se krivicah in preiznanjih. Pred par dnevi smo že rekli, da komisija, ki jo je vlada odposlala, ni bila sicer sestavljena tako, kakor so želeli naši poslanci, da pa je preiskava vendar dozorila rezultat, ki je nadzorila naša pričakovanja, pred vsem pa presenetila člane iste komisije same. O uspehu

te akcije naših poslancev govori tudi sledeča vest v »Straži«: »Namestniški svetnik v Gradcu dr. A. Weiss pl. Schlenksburg je odstavljen kot mariborski okr. glavar. Prideljen je v službovanje v ministrstvu za socialno oskrbo. Naslednik v Mariboru se ni imenoval. Vest, da gre glavar Weiss proč iz Maribora, je navdala vse Slovence z zadovoljstvom. V zadnjih desetletjih v Mariboru nismo imeli glavarja, ki bi bil postopal s Slovenci tako kakor glavar Weiss. Ko je leta 1914 izbruhnila vojna, je poseben vsenemško-protestantovski odbor, ki je imel po vsem okraju svoje pododbore, organiziral veliko gonjo zoper slovenske voditelje. V tem odboru so imeli glavno besedo pastor dr. Mahner, advokat dr. Mravlag, major Krammer, baron Bach in urednik Jahn. Ti ljudje so vsak dan stikali okrog glavarja Weiss. Orožniki so dobili povelja, da morajo tega ali tega župnika, kaplana ali kakakega drugega rodoljuba prijeti in odgnati v zapor. Vnebovračajoče krivice, smrtentja in druge težave, ki so jih tisti čas morali prenesti naši ljudje, ostanejo za vse večne čase zapisane v zgodovinski knjižki spodnještajerskih Slovincov. V spominski knjižki preganjanja nedolžnih Slovincov bo z debelimi črkami zapisano ime glavarja Weiss. Nedolžne žrtve so bile izpuščene na svobodo, ne ena ni bila obsodena; izpricala se je njih nedolžnost. Naši poslanci so v državnem zboru z vso odločnostjo zahtevali od vlade zadoščeno. Prišla je ministrijska komisija, ki je preiskovala te persekucije. Čeravno je bila ta komisija tako sestavljena, da Slovinci nismo imeli posebnega zaupanja do nje, vendar je centralna vlada na Dunaju spoznala iz preiskovalnih zapisnikov, da bi bil glavar Weiss lahko preprečil ali omejil te persekucije, če bi bil le hotel. On je videl v naših rodoljubih same srbofile, naše odlične slovenske domoljube je smatral za veleizdajalce. Bil je, kakor je sam izjavil, prepričan o njihovi krivdi. Pod Weissom so bili preganjanji samo Slovinci. Nemcem, ki so vpili »Nieder mit Oesterreich!«, ali rojenemu Lahu, ki je izjavil, da ne more streljati na svoje rodne brate, se ni skrivil niti las.« — Kaj mislite, ljudje božji, ali bi bili prišli mi vsaj do takega moralnega zadoščanja, ako bi se bila parlamentarna taktika naše delegacije nadaljevala tako, kakor je bila v prejšnjih časih, — črnega preganjanja, ko se fisti, ki je bil na čelu, niti oglašil ni, niti mignil z mazinom v obrambo tolikih nedolžnih žitev, izlasti na Koroskem. Sicer pa — priznamo — je bilo to povsem dosledno. Če je kdo povodom volilne reforme za državni zbor koroske Slovence žrtvoval tako lahkim srcem, kako moremo biti tako naivni, da bi pričakovali, da bi jih potem reševal. Koroski Slovinci iz parlamenta — koroski rodoljubi v ječi! To je bil vendar povsem logičen razvoj.

Tako delajo — možje! Grof Oswald Thun-Salm je v gosposki zbornici na naravnost prediznen način žalil čustva češkega naroda. Ta isti Thun pa je nedavno daroval 2000 K za siromake občine Želnice (na Češkem), ki leži v območju grofovi posestev. Rečena občina pa je ta grofov dar — odklonila! Ti češki ljudje so se pokazali kavalirski — niso hoteli sprejeti daru iz rok žalilca svojega naroda. —

Češki listi se radujejo na samozvesti one občine. Se razveseljuje pa je dejstvo, da se je našel mož, ki noče biti imenovan, ki je položil v uredništvu »Narodne Politike« istotokil znesek 2000 K, da uboži občine Želnice ne pridejo ob ono podporo. To je govorilo češko srce dvakrat: obakrat dobro in iskreno. Ni se bati za bodočnost naroda, ki ima v svoji sredi take — može s plemenitim narodnim ponosom in trdno hrbenico. — Takih mož potrebujemo tudi mi — Slovenci — tako naj govori tudi slovensko srce!

DAROVI.

Magdalenski podružnici CMD so došli naslednji darovi: Namesto venca na grob dr. Perničiča daruje družina g. Alojzja Kodriča K 10, (časopisno pomotoma objavljeno brez imena) pri odhodnici g. Frana Saksida se je nabralo pri Tirolcu K 27; neka družba nabrala v gostilni pri Tirolcu K 4; g. Janez Tavčar daruje za podarjene mu svačilice K 1; voljo do pok. Vinku Skrlantu v znesku K 10.

MALI OGLASI

Ura sprejema vsakovrstne poplave ur. Ulica Manželci št. 17, vr. 2. 1714
Prodaj več pitanih zajcev. Velike za rejo in misle. Gioachino Rossini 318, 1753
Učiteljica nauči govoriti nemško in italijansko v treh mesecih. Barriera vecchia št. 7, I. 1770
Fotograf Anton Jeršek posluje v svojem ateljeu v Trstu, Via dello Poste št. 10, 407
Tvrđka HEKKEL, Dunaj IX. Alsterstrasse 46 KUPUJE SVILO
Pošljite na gori imenovani naslov, odrezke svile, svilene niti, svilnate štrne, ovčje in bombaze odrezke, razgane svilnate in volnene obleke, razgane nogavice in pletenine. Plačam takoj po sprejemu blaga po pošt-norahnilni blagajni

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Vía Stadion 10 - Trst
Odprti od 8¹/₂ zvečer naprej
Vstopnina K 2

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

JADRANSKA BANKA
Trst, Vía Cassa di Risparmio št. 5 (Lasino posloplje)
Kapital in rezerva K 13.200.000.—
Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar.
Vloge na knjižice 3¹/₂ % Vloge na knjižice
od dneva vloge do dneva vzigja. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predjume na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. Stavni kredit, reibours krediti. — Borzna naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic. Telefon: 1463, 1793 in 2676.
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3
je imela koncem leta 1917 vlog K 66.800.000
hipoteknih in občinskih posojil 27.000.000
rezervnega zaklada 2.000.000
Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po
4 %
večje in nestalne vloge pa po dogovoru.
Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 % izven Kranjske pa proti 5¹/₂ % obrestim in proti najmanj 1 % oziroma 3/4 % odplačevanju na dolg.
V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
KREDITNO DRUŠTVO.